

РЕЗЮМЕТА

на научните трудовете и публикации
на подполковник главен асистент д-р инж. Григор Божидаров Григоров
представени при участие в конкурс за заемане на академична длъжност „до-
цент“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни нау-
ки“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“ и научна
специалност „Организация и управление извън сферата на материалното про-
изводство (сигурност и отбрана)“ за нуждите на катедра „Управление на ре-
сурси и технологии“ при факултет „Общовойскови“, на НВУ „Васил Левски“,
обявен със заповед на Министъра на от branата № ОХ-441/11.06.2020 г. и об-
народван в ДВ Бр. № 58/30.06.2020 г.

ABSTRACTS

of the scientific works and publications
of Lt. Col. Assist. Prof. Eng. Grigor Bozhidarov Grigorov, PhD,
submitted for participation in a competition for the academic position of Associate
Professor in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences,
professional area 3.7. Administration and Management, and scientific specialty Or-
ganisation and Management Outside the Field of Material Production (Security and
Defence) for the needs of the Department of Management of Resources and Tech-
nologies at the Land Forces Faculty of the Vasil Levski National Military Univer-
sity, announced with an order of the Minister of Defence № OH-441/11.06.2020 and
published in the State Gazette, issue № 58/30.06.2020

ТРУДОВЕ ПО НОМЕНКЛАТУРНАТА СПЕЦИАЛНОСТ WORKS IN THE NOMENCLATURE SPECIALTY

1. Монографии, учебни пособия и учебно методически разработки
1. Monographs, textbooks and educational-methodological research
- 1.1. Монографичен труд на тема:
Григоров, Г., „Мотивация за военна служба“, ИК на НВУ „В. Левски“, Велико Търново, ISBN 978-619-7531-13-8, 2020 г. обем 278 страници.

В настоящия монографичен труд се изследват въпросите и проблемите, свързани с трудовата мотивация и по-конкретно – с мотивацията за военна служба. Целта на монографията е да фокусира вниманието върху понижената мотивация на военнослужещите, анализирайки сложната структура от мотиви и фактори, които я изграждат. Нарастващият дефицит от квалифицирани специалисти в много отрасли, включително и въоръжените сили, налага нуждата от своевременни управленски решения за преодоляване на този проблем.

Акцентът на изложението е насочен към изследване и анализ на мотивационните теории, подходи и способите, поставяйки ударение върху сложната система за управление на мотивацията за труд и взаимовръзките между отделните групи мотивиращи фактори. Анализите на моделите за мотивиране в различни армии и действащата система за стимулиране в Българските въоръжени сили дават основа за предлагане на модели за привличане и задържане на военнослужещи, които могат да бъдат апробирани и усъвършенствани.

В научен аспект настоящата разработка обобщава и обогатява научното знание по въпросите, свързани с трудовата мотивация, пречупена през призмата на военната организация. В практико-приложен план са дадени насоки за мотивиране на военнослужещите, базирани на изведените основни мотивиращи фактори и взаимовръзките между тях. Добрите практики, положителният пример и резултатите от научното изследване могат за бъдат приложени в търсенето на баланс между нарастващите личностни изисквания и ограниченията организационни възможности с цел постигане на висока трудова мотивация.

В миналото човешкият фактор често пъти е бил пренебрегван, но новите реалности доказват безспорно неговата важност и нуждата от ефективното му управление. Ръководството на хора не е лека задача, имайки предвид, че организацията изпълнява своите цели не чрез каквото и да е било хора, а чрез конкретни личности с точно определени характеристики. Тяхното трудовото поведение се направлява посредством сложен мотивационен механизъм, включващ прилагане на конкретни мотивиращи фактори за конкретния човек в определена ситуация. Използването на различни стимули способства за задоволяване на човешките потребности, водейки до определено ниво на удовлетвореност. Дали и как ще бъде постигнато, е въпрос с нарастваща значимост за съвременните организации. Даването на отговор ще позволи на ръководителите да постигнат организационните цели, а на персонала – своите собствени. Това налага нуждата ръководителите да усвоят техниката за трансформиране на организационните цели в личностни, постигайки отъждествяване на персонала с организацията.

В съвременната сложна и променяща се среда за сигурност военните организации не са подминати от проблема с липсата на персонал. Днешните професионални армии изпитват сериозни затруднения при комплектуването си с квалифицирани и мотивирани военнослужещи, способни да отговорят на нарастващите изисквания за водене на военни действия. Докато цивилните ор-

ганизации са способни по-бързо да се адаптират и приложат гъвкави стратегии за привличане и задържане на персонал, в консервативната армейска структура за мотивиране на военнослужещите все още се използват традиционните подходи.

Новите предизвикателства в обкръжаващия ни свят доказват необходимостта от ефективно мотивиране на военнослужещите в професионалната армия не само чрез използване на традиционни подходи, но и чрез прилагане на гъвкави иновативни техники, отговарящи на нарастващите изисквания на хората.

Актуалността на настоящия монографичен труд се обуславя от нарастващия проблем с дефицита на кадри във въоръжените сили на Република България и нуждата от повишаване на мотивацията за постъпване и служба в армията. Анализът на теориите, моделите и изследванията по въпросите за мотивационната ще позволят изясняване на сложната мотивационна структура за упражняване на военната професия и ще допринесат за извеждане на господстващи фактори, влияещи на поведението на военнослужещите. Резултатите от направените изследвания ще позволят концептуализиране на факторите и променливите, влияещи за възникване, повишаване и поддържане на мотивацията на военнослужещите.

Вземайки предвид актуалната значимост на проблемите, свързани трудовата мотивация и трудностите при комплектуването на въоръжените сили, целта на научното изследване е формулирана по следния начин – да се идентифицират проблемите при мотивиране на военнослужещите и да се предложат насоки и подходи за тяхното преодоляване. Така формулираната цел позволява широко поле за изява и научно търсене, но за изпълнение на условието за оригинална авторска разработка при достигането на целта се решиха следните научноизследователски задачи:

- да се анализират теориите за мотивация и оцени тяхната приложимост във военната организация;
- да се изследват отношенията „общество – армия“ и се изведе зависимостта между тяхното развитие и интереса към военната професия;
- да се изследват моделите за мотивиране на военнослужещи и се изведат добрите практики с цел тяхното прилагане;
- да се анализира влиянието на реформите във въоръжените сили на Република България върху мотивацията за военна служба;
- да се изследва мотивационната структура за избор и практикуване на военната професия, като се изведат основните фактори за стимулиране на военнослужещите;
- да се извърши анализ на действащата система за мотивация за постъпване и задържане във въоръжените сили, като се идентифицират проблемите за нейното добро функциониране;

- да се направят предложения и насоки за усъвършенстване на системата за стимулиране на военнослужещи с цел повишаване на цялостната мотивация за военна служба.

За достигане на формулираната цел, посредством решаване на набелязаните задачи, обектът на изследването е мотивацията за военна служба, като явление, пораждащо проблема на научното изследване. Предмет на изследването са факторите, изграждащи сложната мотивационна структура за избор и практикуване на военната професия.

Работната хипотеза в монографичния труд гласи, че структурата на мотивацията за избор и практикуване на военната професия е изградена от сложна система от взаимно въздействащи си фактори, от които при избора на професия преобладават външните, свързани със средата за работа, докато при упражняването ѝ въздействие оказват вътрешните, касаещи самата работата и носещи удовлетворение на личността от нейното изпълнение.

Използваните в монографичния труд методи на научните изследвания, позволяващи решаването на научноизследователските задачи за постигане на формулираната цел, обхващат: системен анализ – за изследване сложната съвкупност от външни и вътрешни фактори, изграждащи сложната мотивационна структура на човешкото трудово поведение; научен анализ – за разкриване на водещите тенденции в еволюцията на теориите и методите за мотивация на военнослужещите и идентифициране на стоящите пред тях проблеми; емпирично изследване – за разкриване на проблемите, възпрепятстващи ефективната мотивация на военнослужещите и господстващите фактори, които ѝ влияят, заедно с взаимовръзките между тях.

С цел по-голяма конкретност на научното търсене в разработения монографичен труд изследванията са извършени при определени допустими ограничения, като са обхванати теории и модели с най-значима приложимост за мотивацията на военнослужещите в Българските въоръжени сили и са разгледани възможностите и проблемите при мотивиране на военнослужещите, характерни за професионалната армия в мирно време.

Получените теоретични и практически резултати от научното търсене могат да бъдат приложени за изготвяне на цялостна мотивационна стратегия, за усъвършенстване на моделите за привличане и задържане на военнослужещи във въоръжените сили на Република България и да намерят място в подготвката на командирите и началниците на всички нива на командване и управление. Извършените изследвания и направените изводи биха могли да обогатят инструментариума на ръководителите, прилаган за повишаване на трудовата мотивация в организациите от частния сектор.

1.1. Monographic work on the topic:

Grigorov, G., Motivation for Military Service, Publishing Complex of Vasil Levski National Military University, Veliko Tarnovo, ISBN 978-619-7531-13-8, 2020 , volume 278 pages.

This monograph examines the topics and issues related to work motivation and in particular – the motivation for military service. The aim of the monograph is to focus attention on the reduced motivation of service members, analysing the complex structure of motives and factors that compose it. The growing shortage of qualified specialists in many industries, including the armed forces, creates the need for timely management decisions to overcome this problem.

The exposé is focused on research and analysis of motivational theories, approaches and methods, emphasizing the complex system of management of work motivation and the relationships between different groups of motivating factors. The analyses of the models for motivation in different armed forces and the current system of incentives in the Bulgarian Armed Forces provide a basis for offering models for attracting and retaining service members, who can be tested and improved.

In the scientific aspect, the present study summarises and enriches the scientific knowledge on issues related to work motivation, refracted through the prism of the military organisation. The practical-applied plan provides guidelines for motivating service members, based on the deduced main motivating factors and the interrelationships between them. Good practices, positive example and research results can be applied in the search for a balance between growing personal requirements and limited organisational capabilities in order to achieve high work motivation.

In the past, the human factor has often been overlooked, but new realities unquestionably prove its importance and the need for its effective management. Leading people is not an easy task, given that the organisation fulfils its goals not through any people, but through specific individuals with specific characteristics. Their work behaviour is guided by a complex motivational mechanism, including the application of specific motivating factors for the particular person in a given situation. The use of various incentives helps to meet human needs, leading to a certain level of satisfaction. Whether and how it will be achieved is a question of growing importance for modern organisations. Giving an answer will allow managers to achieve organisational goals, and staff – their own. This imposes the need for managers to master the technique of transforming organisational goals into personal ones, achieving identification of staff with the organisation.

In today's complex and changing security environment, military organisations have not escaped the problem of staff shortages. Today's professional armies are experiencing serious difficulties in recruiting qualified and motivated service members capable of meeting the growing demands for conducting military operations. While civilian organisations are able to adapt more quickly and implement flexible strategies for recruiting and retaining personnel, the conservative military structure still uses traditional approaches to motivate service members.

The new challenges in the world around us prove the need to effectively motivate professional military personnel not only by using traditional approaches, but also by applying flexible innovative techniques that meet people's growing demands.

The relevance of this monographic work is determined by the growing problem with the shortage of personnel in the Armed Forces of the Republic of Bulgaria and the need to increase the motivation to join and serve in the military. The analysis of theories, models and research on motivational issues will clarify the complex motivational structure for the exercise of the military profession and will contribute to the derivation of the dominant factors influencing the behaviour of service members. The results of the research will allow for a conceptualisation of the factors and variables influencing the emergence, increase and maintenance of motivation of servicemen.

Taking into account the current importance of the problems related to labour motivation and the difficulties in manning the armed forces, the purpose of the research is formulated as follows – to identify problems in motivating service members and to propose guidelines and approaches for overcoming them. The goal formulated in this way allows a wide field for contribution and scientific research, but in order to fulfil the condition for original author's development, the following research tasks were solved upon reaching the goal:

- to analyse motivation theories and evaluate their applicability in the military organisation;
- to study the relations ‘society – army’ and deduce the dependence between their development and the interest in the military profession;
- to study the models for motivating service members and bring out the good practices with the purpose of their implementation;
- to analyse the impact of the reforms in the Armed Forces of the Republic of Bulgaria on the motivation for military service;
- to study the motivational structure for choosing and practicing the military profession and to make conclusions about the main factors for stimulating service members;
- to carry out an analysis of the current system of motivation for enlistment and retention in the armed forces, identifying the problems for its proper functioning;
- to make proposals and guidelines for improving the system of incentives for service members in order to increase the overall motivation for military service.

In order to achieve the formulated goal by solving the set tasks, the object of the research is the motivation for military service as a phenomenon that leads to the topic of scientific research. The subject of the study is the factors that make up the complex motivational structure for choosing and practicing the military profession.

The working hypothesis in the monograph states that the structure of motivation for choosing and practicing the military profession is made up of a complex system of interacting factors, of which the choice of profession is dominated by external ones related to the work environment, while its exercise is influenced by the internal ones, concerning the work itself and bringing satisfaction to the person from its performance.

The research methods used in the monograph, allowing the solution of research tasks to achieve the formulated goal, include: systematic analysis – to study the complex set of external and internal factors that make up the complex motivational structure of human labour behaviour; scientific analysis – to reveal the leading trends in the evolution of theories and methods for motivating servicemen and to identify the problems they face; empirical research – to reveal the problems that hinder the effective motivation of service members and the dominant factors that influence it, together with the relationships between them.

In order to increase the specificity of the scientific research in the developed monographic work, the research was carried out under certain permissible limitations, covering theories and models with the most significant applicability for the motivation of service members in the Bulgarian Armed Forces, and the peacetime possibilities and problems in motivating professional servicemen were considered.

The obtained theoretical and practical results of the scientific research can be applied to prepare a comprehensive motivational strategy, to improve the models for attracting and retaining service members in the Armed Forces of the Republic of Bulgaria, and to benefit the training of commanders and managers at all levels of command and management. The conducted research and the conclusions made could enrich the managers' tools, applied to increase the labour motivation in the organisations from the private sector.

2. Научни доклади и статии изнесени на научни сесии и конференции **2. Scientific reports presented at scientific sessions and conferences**

2.1. Григоров, Г., „Характерни особености на операциите по оказване на хуманитарна помощ“, Издание: Сборник доклади от Годишна университетска научна конференция 2016, том 3, с. 231-239, Издателство: Издателски комплекс на НВУ „Васил Левски“, 2016, ISSN: 1314-1937, Страници: 9.

Този доклад разглежда и анализира характерните особености на операциите по оказване на хуманитарна помощ, тяхната същност и класификация при участие на въоръжени сили в тях. Това от своя страна ще допринесе за подоброто разбиране на основните хуманитарни принципи и дейностите, които е необходимо да извършат военните за да допринесат за адекватен отговор на хуманитарната криза.

В докладът са описани рамките за предоставяне на хуманитарна помощ с участие на въоръжените сили, като се акцентира на основното правило за тяхното използване – само „в крайен случай“ (Last Resort). Според това правило военните ресурси следва да се изискват само когато няма сходна гражданска алтернатива и единствено чрез използването им могат да се посрещнат критични хуманитарни нужди. Следователно военна ресурси са уникални в своите способности и наличност. Освен това всяка хуманитарна операция с използване на военни средства трябва да запази своята гражданска същност и характер, а военни и гражданските отбранителни сили и средства, които са дадени под

контрола на хуманитарните агенции и развърнати само за хуманитарни цели трябва да бъдат идентифицирани по начин, който ясно ги отличава от военни сили и средства, използвани за военни цели.

2.1. Grigorov, G., Characteristic Features of Humanitarian Aid Operations, Edition: Proceedings of the Annual University Scientific Conference 2016, Volume 3, pp. 231 – 239, Publisher: Publishing Complex of Vasil Levski National Military University, 2016, ISSN: 1314-1937, Pages: 9.

This report examines and analyses the characteristics of humanitarian aid operations, their nature and classification with the participation of armed forces in them. This will contribute to a better understanding of the fundamental humanitarian principles and activities the military needs to carry out to contribute to an adequate response to a humanitarian crisis.

The report describes the framework for the provision of humanitarian aid with the participation of the armed forces, emphasising the basic rule for their use – only ‘as a last resort’. According to this rule, military resources should be required only when there is no similar civic alternative and only through their use critical humanitarian needs can be met. Therefore, military resources are unique in their capabilities and availability. In addition, any humanitarian operation using military means must retain its civilian nature and character, and military and civil defence forces and means that are given under the control of humanitarian agencies and deployed for humanitarian purposes only must be identified in a way that clearly distinguishes them from military forces and means used for military purposes.

2.2. Григоров, Г., Усъвършенстване на координацията, взаимодействието и сътрудничеството при провеждане на операции по оказване на хуманитарна помощ, Издание: 23-та Международна конференция на „Организация основана на знанието“ 2017, том 1 , с. 124 – 129, Издателство: Академия на Сухопътни войски „Николае Балесеску“, Сибиу, Румъния, 2017, ISSN: 1843-682X, ISBN 978-973-153-273-8, Страници: 6.

Докладът разглежда възможностите за усъвършенстване на координацията, взаимодействието и сътрудничеството при провеждане на операции по оказване на хуманитарна помощ. Той разкрива как персоналът по гражданско-военното сътрудничество би допринесъл за преодоляване на затрудненията при съвместното планиране и работа между отделните участници в хуманитарните операции чрез развръщане на Център за координация на хуманитарната помощ.

В докладът се дава предложение за разрешаване на един от най-съществените проблеми при операции по оказване на хуманитарна помощ с участие на въоръжените сили – слабата координация, взаимодействие и сътрудничество на отделните управленски нива между военни и хуманитарни участници. Този проблем може да бъде разрешен чрез развръщане на Център за координация на хуманитарната помощ, ядрото на който ще бъде центъра по „CIMIC“, изграден от специалистите по гражданско-военно сътрудничество.

Центърът ще бъде основата на координация между многонационалните сили, военните сили на страната домакин, хуманитарни организации, международни организации, неправителствени организации, правителството и агенциите на страната домакин и други ведомства и агенции, желаещи да помогнат на за-сегнатото население.

2.2. Grigorov, G., Improving Coordination, Interaction and Cooperation in Humanitarian Aid Operations, Edition: The 23rd International Conference The Knowledge-Based Organization 2017, Conference proceedings 1, pp. 124 – 129 Publisher: Nicolae Balcescu Land Forces Academy, Sibiu, Romania, 2017, ISSN: 1843-682X, ISBN 978-973-153-273-8, Pages: 6.

The report examines the possibilities for improving coordination, interaction and cooperation in humanitarian aid operations. It reveals how civil-military cooperation staff would contribute to overcoming difficulties in joint planning and work between individual actors in humanitarian operations by deploying a Humanitarian Aid Coordination Centre.

The report proposes a solution to one of the most significant problems in humanitarian aid operations involving the armed forces – poor coordination, interaction and cooperation at different levels of management between military and humanitarian actors. This problem can be solved by deploying a Humanitarian Aid Coordination Centre, the core of which will be the CIMIC Centre, set up by civil-military cooperation specialists. The centre will be the basis for coordination between the multinational forces, the host country's military forces, humanitarian organisations, international organisations, non-governmental organisations, the host government and agencies and other departments and agencies willing to help the affected population.

2.3. Григоров, Г., Възникване и развитие на гражданско-военното сътрудничество, Издание: 23-та Международна конференция на „Организация основана на знанието” 2017, том 1 , с. 119 – 124, Издателство: Академия на Сухопътни войски „Николае Балесеску”, Сибиу, Румъния, 2017, ISSN: 1843-682X, ISBN 978-973-153-273-8, Страници: 5.

Докладът разглежда възникването и развитието на гражданско-военното сътрудничество (ГВС). Той анализира причините за неговото появяване, като същевременно посочва насоките в неговото развитие. По този начин ще се допринесе за по-доброто разбиране на връзката между гражданската среда и въоръжените сили в лицето на гражданско-военното сътрудничество.

Целта на докладът е да покаже как развитието на средата за сигурност налага използването на един нов инструмент от командира в лицето на ГВС. То възниква в следствие от все по-сложната среда, в която се налага да се провеждат операции от въоръжените сили и все повечето цивилни участници, имащи свои цели и мандати в зоните за провеждане на операциите. Съвместната дейност между военни и цивилни налага изграждане и поддържане на ефективна връзка между тях, каквато се явява ГВС. Преодоляването на труд-

ностите за постигане на успех в тази дейност ще се осъществи чрез повишаване ефективността на ГВС, което ще играе ключова роля за постигане успеха на операцията и достигане на определеното желано крайно състояние.

2.3. Grigorov, G., Emergence and Development of Civil-Military Cooperation, Edition: The 23rd International Conference The Knowledge-Based Organization 2017, Conference proceedings 1, pp. 119 – 124, Publisher: Nicolae Balcescu Land Forces Academy, Sibiu, Romania, 2017, ISSN: 1843-682X, ISBN 978-973-153-273-8, Pages: 5.

The report examines the emergence and development of CIMIC. It analyses the reasons for its emergence and states guidelines in its development. This will contribute to a better understanding of the relationship between civil environment and military forces in the face of civil-military cooperation.

The purpose of the report is to show how the development of the security environment results in the need for the commander to use a new tool in the face of CIMIC. It arises as a result of the increasingly complex environment in which operations have to be conducted by the armed forces and the growing number of civilian actors with their own objectives and mandates in the areas of operation. The joint activity between military and civilians requires building and maintaining an effective connection between them, such as CIMIC. Overcoming the difficulties in reaching success in this activity will be achieved by increasing the effectiveness of CIMIC, which will play a key role in achieving the success of the operation and reaching the specified desired end state.

2.4. Григоров, Г., Специфика и проблеми на гражданско-военното сътрудничество в операции по оказване на хуманитарна помощ, Издание: Четвърта международна научна конференция „Силата на знанието” - Гърция. Международно списание – Научни страници Изд. 19.1.. № 1 , с. 395 – 402, Издателство: Институт за управление на знанието, Скопие, 2017, ISSN: 2545 – 4439 (printed), ISSN 1857-923X (e-version), Страници: 7

След края на Студената война и в зората на XXI в. стратегическата среда се промени, включвайки в себе си огромен брой фактори от различен характер – политически, икономически, военни, религиозни, етнически и др. Тези фактори неминуемо оказват влияние върху средата за сигурност и вземането на адекватни решения за справяне с конфликтите, бедствията и хуманитарните катастрофи. Една от новите възможности за допринасяне вземането на правилни решения в тази сложна среда е поддържане на постоянна връзка между военните и гражданските участници посредством гражданско-военното сътрудничество (ГВС). Обикновено се прави разлика между военни и цивилни области, но военните все по-често участват в операции в отговор на кризи, включително по предоставянето на хуманитарни помощи и възстановителни дейности. В същото време е очевидно, че сигурността, хуманитарните дейности и резултатите от тях често са свързани помежду си, което налага да се увеличи комуникацията, координацията и сътрудничеството между хуманитарни-

те организации и военните сили, включително и взаимното опознаване на мандатите, възможностите и ограниченията. В кризисни ситуации е нормално гражданско-военното сътрудничество да е от решаващо значение за защитата на хуманитарните принципи и да осигурява ефективен хуманитарен отговор. Въпреки това, през последните години се сблъскваме с редица големи и често взаимосвързани предизвикателства, включващи все по-интегрирани международни интервенции в нестабилни и засегнати от конфликти страни, нарастване на честотата и мащаба на природните бедствия и бързото разпространение на хуманитарните участници и частния сектор. Въпреки факта, че хуманитарните организации и военните все по-често оперират в една и съща среда, съществува ограничен анализ на съществуващата литература за това как техните взаимоотношения функционират на практика.

Докладът разглежда специфичните особеностите на ГВС в хуманитарни операции и извежда проблемите при неговото ефективно осъществяване. Той разкрива специфичните дейности, който персонала за ГВС извършва за да поддържа постоянно взаимодействие и сътрудничество между оказващите помощ въоръжените сили и заинтересованите граждansки участници и хуманитарни организации. Докладът анализира опита от различни хуманитарни операции и показва, че в тях проблемите при провеждане на ефективно ГВС имат различно естество, като слабо взаимно познаване начините на работа на военните и хуманитарните участници, страх от компрометиране на собствената мисия, от страна на хуманитарните участници при съвместно участие с военни и слабата координация, взаимодействие и сътрудничество между военни и хуманитарни участници.

2.4. Grigorov, G., Specificities and Problems of Civil-Military Cooperation in Humanitarian Aid Operations, Edition: Fourteenth International Scientific Conference THE POWER OF KNOWLEDGE – Greece. International journal – Scientific Papers, Vol. 19.1 № 1, pp. 395 – 402, Publisher: Institute of Knowledge Management, Skopje, 2017, ISSN: 2545 – 4439 (printed), ISSN 1857-923X (e-version), Pages: 7

After the end of the Cold War and at the dawn of the 21st century, the strategic environment changed, as it comprised a large number of factors of various origin – political, economic, military, religious, ethnic, etc. These factors inevitably influence the security environment, as well as the process of making appropriate decisions to resolve conflicts and provide aid in disasters and humanitarian catastrophes. A new opportunity which fosters the process of making the right decisions in such a complex environment is the constant liaison between the military and the civilian actors through civil-military cooperation (CIMIC). Typically, there is a distinction between military and civilian areas of responsibility; however, the military are increasingly involved in crisis response operations, including in the provision of humanitarian aid and rehabilitation activities. At the same time, it is obvious that security, humanitarian activities and their results are often interrelated, which necessitates increased communication, coordination and cooperation between humanitarian

organisations and military forces, including mutual understanding of mandates, opportunities and constraints. In crisis situations, civil-military cooperation is normally crucial to the protection of humanitarian principles and to the provision of an effective humanitarian response. Nevertheless, in recent years we have encountered a number of major and often interrelated challenges which include even more integrated international interventions in fragile and conflict-affected countries, increase in the frequency and scale of natural disasters, and rapid spread of humanitarian actors and the private sector. Despite the fact that humanitarian organisations and the military operate in the same environment more and more often, existing documents provide only limited analysis of how they practically interact.

The present report studies the specificities of CIMIC in humanitarian operations and highlights the problems in its effective implementation. It reveals the specific activities that Civil-Military Cooperation staff performs to maintain ongoing interaction and cooperation between the armed forces and the interested civilian actors and humanitarian organisations that are providing aid. The report analyses experience from various humanitarian operations and shows that the problems in conducting effective CIMIC are of a different nature, such as poor mutual knowledge of the military and humanitarian actors' ways of working, the fear of compromising their own mission on the part of humanitarian actors in co-operation with military and weak coordination, interaction and cooperation between military and humanitarian actors.

2.5. Григоров, Г., „Състояние на гражданско-военното сътрудничество в Република България“, Издание: Международна научна конференция “CONFSEC 2017”, том 1, с. 65 - 67., Издателство: Научно-технически съюз по машиностроеене INDUSTRY 4.0, София, България, 2017, ISSN: 2603 – 2945 (printed), ISSN 2603 - 2953 (e-version), Страници: 3

Докладът разглежда появата и развитието гражданско-военното сътрудничество (ГВС) във въоръжените сили (ВС) на Република България, както и насоките за развитието му. Той анализира изменението на органите и силите изпълняващи тази задачи, както и нормативната база регламентираща тази дейност. В доклада се прави кратък преглед на опита по гражданско-военно сътрудничество, натрупан от проведени операции, съвместни учения и тренировки.

Анализът на състоянието на органите и силите по ГВС показва, че въоръжените сили на Република България разполагат с ограничен комплекс от структури, изпълняващи задачи по ГВС. Единственото военно формирыване на тактическо ниво е ротата CIMIC, която е подчинена структура на Командването на Сухопътни войски. На оперативно и стратегическо ниво, съгласно длъжностните разписания, няма назначени органи и сили за ГВС, а тези задачи се изпълняват от офицери с временни задължения по реализиране на тази функция. Това води до общо неясно тълкуване на цялостната концепция и затруднено провеждане на политиката и целеполагането на ГВС.

Всичко това налага необходимостта от преразглеждане на структурата на органите и силите по ГВС в българските въоръжени сили с цел хармонизирането ѝ със задачите, които е необходимо да изпълняват.

2.5. Grigorov, G., State of Civil-Military Cooperation in the Republic of Bulgaria, Edition: International scientific conference CONFSEC 2017, Vol. 1, pp. 65 – 67, Publisher: Scientific Technical Union of Mechanical Engineering INDUSTRY 4.0, Sofia, Bulgaria, 2017, ISSN: 2603 – 2945 (printed), ISSN 2603 - 2953 (e-version), Pages: 3

The report examines the emergence and development of Civil-Military Cooperation in the Bulgarian Armed Forces (BAF), as well as the directions for its development. It analyses the change of the bodies and forces performing these tasks, as well as the normative basis regulating this activity. The report provides a brief overview of the experience of Civil-Military Cooperation gained from operations, joint exercises and trainings.

The analysis of the condition of the bodies and forces under CIMIC shows that the Armed Forces of the Republic of Bulgaria have a limited set of structures performing CIMIC tasks. The only military formation at the tactical level is the CIMIC company, which is a subordinate structure of the Land Forces Command. At the operational and strategic level, according to the job characteristics, there are no appointed bodies and forces for CIMIC, and these tasks are performed by officers with temporary duties to perform this function. This leads to a generally unclear interpretation of the overall concept and difficult implementation of the CIMIC policy and goal setting.

All this imposes the need to review the structure of the CIMIC bodies and forces in the Bulgarian Armed Forces in order to harmonise it with the tasks they need to perform.

2.6. Григоров, Г., „Гражданско-военните отношения, фактор влияещ на мотивацията за избора на воената професия“, VI Международна научна и техническа конференция „Техника. Технологии. Образование. Сигурност. 2018“, издания 1 (4), том. 1, с. 46 – 49., Научно-технически съюз по машиностроение INDUSTRY 4.0, София, България, 2018, ISSN: 2535 – 0315 (printed), ISSN 2603 - 0323 (e-version), Страници: 4

Докладът разглежда същността на гражданско-военните отношения и развитието им във времето. Той изследва взаимовръзката между мотивацията за военна служба и степента на развитие на гражданско-военните отношения, като извежда зависимостта между тях. Резултатите от изследването биха осигурили насоки за подобряване на връзката „армия – общество“, биха допринеси за подобряване на системата за управление на човешките ресурси в армията и привлече мотивиран личен състав.

Анализът на резултатите по въпросите свързани с гражданско-военните отношения показва, че интересът към военната професия е в правопропорционална зависимост с връзката обществото – армия, а именно колкото е по-силна

колкото е по-силна връзката – интересът е по-голям. По-голямата част от допитаните в изследването са на мнение, че обществото не е запознато с дейността на армията към момента и възможностите за упражняване на военната професия. Това поражда необходимостта от развиване на гражданско-военни отношения и популяризиране на военната професия в обществото, особено чрез медиите.

2.6. Grigorov, G., Civil-Military Relations - a Factor Influencing Motivation for Choosing the Military Career, VI International Scientific and Technical Conference ENGINEERING; TECHNOLOGIES; EDUCATION; SECURITY 2018, ISSUE 1 (4), Vol. 1, pp. 46 – 49, Scientific Technical Union of Mechanical Engineering INDUSTRY 4.0, Sofia, Bulgaria, 2018, ISSN: 2535 – 0315 (printed), ISSN 2603 - 0323 (e-version), Pages: 4

The article examines the nature of civil-military relations and their development over time. It researches the interrelationship between the motivation for military service and the degree of development of civilian-military relations and deduces the dependence between them. The results would provide guidance for improving the army-society relationship, contribute to improving the human resources management system in the military and attract motivated staff.

The analysis of the results on issues related to civil-military relations shows that the interest in the military profession is in direct proportion to the relationship between society and the army, namely, the stronger the relationship – the greater the interest. The majority of respondents in the survey are of the opinion that the public is not familiar with the activities of the military at the moment and the opportunities for practicing the military profession. This raises the need to develop civil-military relations and promote the military profession in society, especially through the media.

2.7. Григоров, Г., Лилов, И., Структура на мотивацията за обучение по инженерни специалности, Издание: ENTerprise REsearch InNOVAtion Conference Сплит, Хърватия 6-8 Септември, 2018, Издателство: IRENET, Асоциация за насърчаване на иновациите и изследванията в икономиката, Загреб, Хърватия, Том 4, №. 1, с. 388-396, ISSN: 1849-7950, Страници: 9

Настоящата статия изследва структурата на мотивацията за обучение по инженерни специалности, както и удовлетвореността от него. Той анализира основните фактори, формиращи мотивацията на студентите за обучение, както и взаимовръзките между тях. Извършва се сравнителен анализ на състоянието на мотивационна структура според преподавателите и според обучаемите по инженерни специалности, като се отчитат сходствата и различията между тях. В статията се извеждат специфичните фактори, формиращи мотивацията за обучаемите от посочените специалности, проблемите в обучението, както се дават насоки за тяхното преодоляване с цел подобряване качеството на обучение. Получените резултати от изследването биха допринесли за повишаване на интереса за обучение по инженерни специалности, привличане

и задържане на мотивирани обучаеми и задоволяване на нарастващия дефицит от инженерни специалисти на трудовия пазар.

2.7. Grigorov, G., Lilov, I., Structure of Motivation for Training in Engineering Specialties, Edition: ENTerprise REsearch InNOVAtion Conference SPLIT, CROATIA 6 – 8 September 2018, Publisher: IRENET, Society for Advancing Innovation and Research in Economy, Zagreb, Croatia, Vol. 4, No. 1, pp. 388 – 396, ISSN: 1849-7950, Pages: 9

This article researches the structure of motivation for training in engineering specialties as well as the satisfaction from it. It analyses the main factors that form students' motivation for training and the interrelationships between them. A comparative analysis of the state of the motivational structure is carried out of the opinions of both lecturers and students in engineering specialties, taking into account the similarities and differences between them. The article identifies the specific factors that form the motivation for the students in the aforementioned specialties, the problems in their training, and gives guidelines for their overcoming in order to improve the quality of training. The results of the research would contribute to raising the interest in training in engineering specialties, attracting and retaining motivated learners, and meeting the growing shortage of engineers on the labour market.

2.8. Григоров, Г., „Анализ на гражданско-военното сътрудничество в страните членки на НАТО“, Издание: Международна научна конференция “CONFSEC 2018”, том. 1, с. 26 – 29; Издателство: Научно-технически съюз по машиностроење INDUSTRY 4.0, София, България, ISSN: 2603 – 2945 (printed), ISSN 2603 - 2953 (e-version), Страници: 4

Докладът разглежда насоките за прилагане на гражданско-военното сътрудничество в операциите на НАТО. Той анализира целта, функциите, задачите и компонентите на гражданско-военното сътрудничество, както и диференцира понятията гражданско-военно сътрудничество и гражданско-военно взаимодействие. По този начин се допринася за по-доброто разбиране на връзката между гражданската среда и въоръжените сили в лицето на гражданско-военното сътрудничество при провеждане на операции на НАТО.

2.8. Grigorov, G., Analysis of Civil-Military Cooperation in NATO Member States, Edition: International Scientific Conference CONFSEC 2018, Vol. 1, pp. 26 – 29; Publisher: Scientific Technical Union of Mechanical Engineering INDUSTRY 4.0, Sofia, Bulgaria, 2018, ISSN: 2603 - 2945 (printed), ISSN 2603 - 2953 (e-version), Pages: 4

This article discusses the guidelines for the implementation of civilian-military cooperation in NATO operations. It analyses the purpose, functions, tasks and components of civil-military cooperation, and differentiates between civil-military cooperation and civil-military interaction. This will contribute to a better understanding of the relationship between civilian and military forces in the face of civil-military cooperation in conducting NATO operations.

2.9. Григоров, Г., „Обучение по инженерни специалности – предизвикателства, проблеми и мотивация“, Издание: Сборник доклади от научна конференция „Актуални проблеми на сигурността“ 17-18.10 2019, електронно издание с. 90-102, Издателство: Издателски комплекс на НВУ „Васил Левски“, 2019, ISSN: 2367-7473, Страници:12

Този доклад разглежда и анализира проблемите и мотивацията за обучение по инженерни специалности. Той изследва подбудите за обучение сред обучаемите, като извежда най-важните от тях. На база на сравнителен анализ се съпоставя гледните точки на обучаемите и преподавателите, формирали различията и сходствата в техните мнения. Докладът идентифицира основните фактори, формиращи специфичната мотивация за обучение по инженерни специалности и проблемите при обучението, като се дават насоки за тяхното преодоляване и подобряване качеството на обучение.

Обобщените резултати от изследването показват, че мотивацията за обучение по инженерни специалности притежава сложна структура. Първоначално изборът на специалност е продиктуван както от външните фактори, така и от вътрешните фактори по Херцберг, но в процеса на обучение вътрешните фактори изцяло изпълват мотивационната структура за обучение, което води до научно израстване, прогрес в обучението и напредък в развитието на личността, с което се потвърждава работната хипотезата. Анализът на резултатите по въпросите свързани с професионалната практика показват, че едва половината от допитаните студенти провеждат такава. Това налага необходимостта от подобряване на връзката между обучаващите институции и потребителите на кадри с цел повишаване на практическата подготовка на инженерните специалисти.

2.9. Grigorov, G., Training in Engineering Specialties – Challenges, Problems and Motivation, Edition: Proceedings from the Scientific Conference Current Security Issues 17 – 18 October 2019, electronic edition pp. 90 – 102, Publisher: Publishing House of the Vasil Levski National Military University, 2019, ISSN: 2367-7473, Pages: 12

This report examines and analyses the problems and motivation for training in engineering specialties. It studies students' motives for training by identifying the most important ones. On the basis of comparative analysis, the views of the trainees and teachers are compared to find the differences and similarities in their opinions. The report identifies the main factors shaping the specific motivation for training in engineering specialties and training problems, providing guidance on how to overcome them and improve the quality of training.

The summarised results of the research show that the motivation for training in engineering specialties has a complex structure. Initially, the choice of a specialty is dictated by both external and internal factors under Herzberg, but in the process of training, internal factors completely fill the motivational structure for training, which leads to scientific growth, progress in training and progress in personality de-

development, which confirms the working hypothesis. The analysis of the results on the issues related to professional internship shows that only half of the surveyed students have one. This imposes the need to improve the relationship between training institutions and staff users in order to increase the practical training of engineering professionals.

2.10. Григоров, Г., „Изследване на мотивите за постъпване в армията“, Годишник на НВУ „В. Левски“ – 2019, част 1, стр. 84 – 95, Издателски комплекс на НВУ „В. Левски“, 2019, ISSN: 1312-6148, Страници: 11.

Докладът изследва структурата на мотивацията за постъпване в армията и удовлетвореността от военната кариера. Той анализира факторите, влияещи на избора на военната професия и взаимовръзките между тях. В докладът са разгледани резултати от изследване, проведено в международна среда, които са основата да се формулират основните мотиви за постъпване на военна служба. Получените резултати от изследването биха допринесли за подобряване привлекателността на военната професия и привличане на мотивиран личен състав.

Обобщените и анализирани резултати от проведеното изследване показват, че мотивацията за избор на военната професия представлява сложна система от различни взаимосвързани фактори. При търсенето и избора на професия основна роля играят външните (хигиенните) фактори по Херцберг, докато при задържането на една работа – вътрешните (удовлетворителните). Поради тази причина е нужно всички фактори да се разглеждат като цяло и променят балансирано с цел приемане и задържане на квалифициран персонал и решаване на проблема с намаленият брой кандидати за упражняват военната професия.

2.10. Grigorov, G., Research on the Motives for Joining the Army, Yearbook of Vasil Levski NMU – 2019, part 1, pp. 84 – 95, Publishing complex of the Vasil Levski NMU 2019, ISSN: 1312-6148, Pages: 11.

The article examines the structure of motivation for joining the military and the satisfaction from the military career. It analyses the factors that influence the choice of military profession and the interrelationship between them. The article describes the results of a study conducted in an international environment, which are the basis for formulating the main motives for military service. The results of the study would contribute to improving the attractiveness of the military profession and attracting motivated personnel.

The summarised and analysed results of the study show that the motivation to choose the military profession is a complex system of various interrelated factors. In the search and choice of profession, the main role is played by the external (hygienic) factors under Herzberg, while in the retention of a job – the internal (satisfactory) ones. For this reason, all factors need to be considered as a whole and changed in a balanced way in order to recruit and retain qualified personnel and solve the problem of the reduced number of candidates for the military profession.

2.11. Григоров, Г., „Основни причини за постъпване в армията“, Годишник на НВУ „В. Левски“ – 2019, част 1, стр. 96 – 106, Издателски комплекс на НВУ „В. Левски“, 2019, ISSN: 1312-6148, Страници: 11.

Докладът изследва основните причини (фактори) стимулиращи индивида да постъпи в армията. Той анализира различните мотиви, влияещи на избора на военната професия и взаимовръзките между тях. В докладът са описани част от резултати от изследване, проведено в международна среда, които са основата да се формулират основните причини за избор на военна кариера. Резултати от анализа биха допринесли за подобряване привлекателността на военната кариера.

Този доклад представя извадка от проучване и анализи, проведени в международна среда. Целта му е да изведат основните причини (фактори), мотивиращи избора на военна кариера, като се посочи тяхната йерархична структура и се установи взаимовръзката между тях.

Анализът на резултатите по разгледаните въпроси показва, че мотивацията за избор на военната професия е сложен композитум от много и различни взаимосвързани фактори. Роля играят както външните фактори, така и вътрешните, но последните за свързани по-скоро със задържането на една работа, докато първите с нейния избор.

2.11. Grigorov, G., Top Reasons for Joining the Army, Yearbook of Vasil Levski NMU – 2019, part 1, pp. 96 – 106, Publishing complex of the Vasil Levski NMU, 2019, ISSN: 1312-6148, Pages: 11.

The report examines the main reasons (factors) that drive an individual to join the military. It analyses the various motives that influence the choice of military profession and the interrelationships between them. The report describes some of the results of a study conducted in an international environment, which are the basis for formulating the main reasons for choosing a military career. The results of the analysis would contribute to improving the attractiveness of the military career.

This report presents a sample of a study and analysis conducted in an international environment. Its purpose is to derive the main reasons (factors) motivating the choice of military career, indicating their hierarchical structure and establishing the relationship between them.

The analysis of the results on the considered issues shows that the motivation for choosing the military profession is a complex composite of many and different interrelated factors. Both external and internal factors play a role, but the latter are more related to the retention of a job, while the former are related to its choice.

2.12. Григоров, Г., „Анализ на теориите за мотивация на Маслоу, Херцберг и МакКлелънд и тяхната приложимост в армията“, Осма международна научна конференция „Техника. Технологии. Образование. Си-

Сигурност“ 8-11 Юни 2020, Боровец, издание 3, с. 218-222, том 3 (10), Научно-технически съюз по машиностроене INDUSTRY 4.0, София, България, 2020, ISSN 2535-0315(Print), ISSN 2535-0323 (Online), Страници: 5

Докладът разглежда някои съдържателни теории за мотивация, изследвайки тяхната приложимост във военната организация. Целта на докладът е да се анализират теориите на Маслоу, Херцберг и МакКлелънд не за да се покаже най-добрият подход за мотивация. Резултатите от анализа ще допринесат за поясно разбиране на военната мотивация и ще осигурят насоки, които командирите биха могли да използват за повишаване на собствения си мотивационен стил.

Разгледаните съдържателни теории показват че мотивацията притежава сложна структура, включваща различен брой и вид потребности. Тези теории помагат да се опишат желанията,исканията, стремежите и потребности на хората, което води до по-добро общо разбиране на ръководителите на мотивационните подходи с цел прилагането им при управлението на човешките ресурси.

2.12. Grigorov, G., Analysis of the Motivation Theories of Maslow, Herzberg and McClelland and Their Applicability in the Military, Eighth International Scientific Conference ‘Technology. Technologies. Education. Security’ 8 – 11 June 2020, Borovets, Vol. 3, pp. 218 – 222, ISSUE 3 (10), Scientific Technical Union of Mechanical Engineering INDUSTRY 4.0, 2020, ISSN 2535-0315 (Print), ISSN 2535-0323 (Online), Pages: 5

The article discusses some of the content motivational theories, examining their applicability in a military organisation. The purpose of the report is to analyse the theories of Maslow, Herzberg and McClelland rather than indicate the best approach for motivation. The results of the analysis will contribute to a clearer understanding of military motivation and provide guidance that commanders could use to enhance their own motivational style.

The considered content theories show that motivation has a complex structure that includes a different number and type of needs. These theories help to describe people's desires, demands, aspirations and needs, which leads to managers' better general understanding of motivational approaches in order to apply them in human resource management.

2.13. Григоров, Г., „Изследване на приложимостта на мотивационните теории на Врум, Скинър, Адамс, Портър и Лоулър във военната организация“, Осма международна научна конференция „Техника. Технологии. Образование. Сигурност“ 8-11 Юни 2020, Боровец, издание 3, том 3 (10), с. 213-217, Научно-технически съюз по машиностроене INDUSTRY 4.0, София, България, 2020, ISSN 2535-0315(Print), ISSN 2535-0323 (Online); Страници: 5.

В докладът са разглеждани някои от процесуалните теории за мотивация, изследвайки тяхната приложимост във военната организация. Целта на

В докладът са разглеждани някои от процесуалните теории за мотивация, изследвайки тяхната приложимост във военната организация. Целта на докладът е да се анализират теориите на Врум, Скинър, Адамс, Портър и Лоулър като се изведат техните положителни и отрицателни страни, и се съпоставят взаимно. Получените резултати от изследването биха могли да се използват от военните ръководители за по-ясно разбиране на управленските подходи и прилагането на подходящите сред тях в практиката.

Докладът е насочен не към извеждане на най-добър или лош мотивационен стил, теория или подход, а цели подпомагане на ръководителите за обогатяване на техният собствен управленски инструментариум и изграждане на персонален мотивационен подход.

2.13. Grigorov, G., Examination of the Applicability of the Motivational Theories of Vroom, Skinner, Adams, Porter and Lawler in the Military Organization, Eighth International Scientific Conference Technology. Technologies. Education. Security 8-11 June 2020, Borovets, Vol. 3, ISSUE 3 (10), pp. 213 – 217, Scientific technical Union of Mechanical Engineering INDUSTRY 4.0, 2020, ISSN 2535-0315 (Print), ISSN 2535-0323 (Online); Pages: 5.

The article discusses some of the process theories of motivation, examining their applicability in a military organisation. The purpose of the report is to analyse the theories of Vroom, Skinner, Adams and Porter and Lawler by deriving their positive and negative sides, and comparing them with each other. The results of the research could be used by military leaders for a clearer understanding of management approaches and the application of the appropriate ones in practice.

The report is not aimed at deriving the best or the worst motivational style, theory or approach but aims to help managers to enrich their own management tools and build a personal motivational approach.

2.14. Григоров, Г., „Преглед на някои съвременните теории за мотивация през призмата на военната организация“, Осма международна научна конференция „Техника. Технологии. Образование. Сигурност“ 8-11 Юни 2020, Боровец, издание 2, том 2 (9), с. 103 - 107, Научно-технически съюз по машиностроение INDUSTRY 4.0, София, България, 2020, ISSN 2535-0315(Print), ISSN 2535-0323 (Online), Страници: 5.

Докладът изследва някои от съвременните теории за мотивация, пречупени през призмата на армията. В него са разгледани мотивационните теории на Кон, Томас, Пинк, Лоурънс и Нория, като са изведени характерните особености на всяка една. Анализът на всяка една от теориите допринася за по-добро разбиране и обогатяване на общата теория за мотивацията за труд, като с това се цели военните командири да изградят и усъвършенстват техният собствен мотивационен стил.

В разработката се насочва вниманието на отделните фактори структурираща трудовата мотивация, пречупена през авторовите възгледи, като същев-

2.14. Grigorov, G., Review of Some Modern Theories of Motivation Through the Prism of a Military Organisation, Eighth International Scientific Conference Technology. Technologies. Education. Security 8 – 11 June 2020, Borovets, Vol. 2, ISSUE 2 (9), pp. 103 – 107, Scientific Technical Union of Mechanical Engineering INDUSTRY 4.0, 2020, ISSN 2535-0315 (Print), ISSN 2535-0323 (Online), Pages: 5.

The report examines some of the contemporary motivation theories refracted through the prism of the military. It examines the motivational theories of Kohn, Thomas, Pink, Lawrence and Nohria and the characteristic features of each. The analysis of each of the theories contributes to a better understanding and enrichment of the general theory of labour motivation with the aim military commanders to build and improve their own motivational style.

The article focuses on the individual factors that provide the structure of labour motivation, refracted through the author's views, while assessing the applicability of each of the theories in a military organisation.

2.15. Григоров, Г., Анализ на теориите за мотивация на МакГрегър, Алдерфер и Мърей и тяхната приложимост в армита, Международна научно списание: Наука, бизнес и общество, издание 5 (2020), том 2, с. 76-78, Издателство: Научно-технически съюз по машиностроене "INDUSTRY 4.0" и Национална общност "INDUSTRIAL & NATIONAL SECURITY"; 2020, ISSN PRINT 2367-8380, ISSN WEB 2534-8485, Страници: 3.

Докладът разглежда някои от съдържателните теории за мотивация на МакГрегър, Алдерфер и Мърей, изследвайки тяхната приложимост във военна организация. Разгледаните съдържателни теории за мотивация отразяват гледните токи на своите автори, като допринасят за по-пълно и всеобхватно разбиране на човешката мотивация. Всяка от тях има прилика с останалите, но и свои характерни особености.

Резултатите от направения анализ могат да допринесат за по-ясно разбиране на трудовата мотивация и да способстват изграждането на собствен мотивационен стил във военните ръководители.

2.15. Grigorov, G., Analysis of McGregor, Alderfer and Murray's Motivation Theories and Their Applicability in the Military, International Scientific Journal: Science, Business, Society, Vol. 5 (2020), Issue 2, pp. 76 – 78, Publishers: SCIENTIFIC TECHNICAL UNION OF MECHANICAL ENGINEERING INDUSTRY 4.0 and NATIONAL SOCIETY INDUSTRIAL & NATIONAL SECURITY; 2020, ISSN PRINT 2367-8380, ISSN WEB 2534-8485, Pages: 3.

The paper discusses some of the content theories of motivation of McGregor, Alderfer and Murray, examining their applicability in a military organisation. The considered content theories of motivation reflect the views of their authors, contributing to a more complete and comprehensive understanding of human motivation. Each of them has similarities with the others, but also its own characteristics.

contributing to a more complete and comprehensive understanding of human motivation. Each of them has similarities with the others, but also its own characteristics.

The results of the analysis could contribute to a clearer understanding of labour motivation and help military leaders to build their own motivational style.

2.16. Григоров, Г., Анализ на теориите за мотивация на Лок, Гълбрайт, Бандура и Ланкастър и приложимостта им в армията, Международено научно списание: Security & Future, Издание 4 (2020), том 1, с. 10-13, Издателство: Научно-технически съюз по машиностроене "INDUSTRY 4.0", 2020, ISSN: (PRINT) 2535-0668 ISSN: (ONLINE) 2535-082X, Страници: 4.

Докладът разглежда някои от процесуалните теории за мотивация на Лок, Гълбрайт, Бандура и Ланкастър, изследвайки тяхната приложимост във военната организация. Анализът на теориите показва, че всяка една от тях има прилики с останалите, но и свои характерни особености.

Теорията на Лок дава основата на модерната трудова мотивация, акцентиратирайки върху предизвикателствата на работното място чрез поставяне на ясни и измерими цели. Това я прави приложима в армейска среда, стимулирайки креативното мислене и инициативата, водещи до удовлетворение у подчинените от постигнатите цели.

Гълбрайт представя сравнително по-модерен, но и по-частен прагматичен подход при разглеждането на трудовата мотивацията. Той изследва системата от четири мотива в работна среда и извежда взаимовръзката между тях, диференцирайки мотивиращото въздействие на всеки един в зависимост от заеманата позиция. Това прави теорията приложима в определена степен във войскови условия, давайки насоки за изграждане на ефективна система за стимулиране, способстваща за повишаване на целостната мотивация на военнослужещите.

Социално-познавателната теория на Бандура разглежда човешкото поведение, личностните характеристики и средата като взаимосвързани детерминанти, формиращи мотивацията. Ключов момент в теорията е саморегулирането на мотивацията, осъществявано основно с чрез възприятието на самоефективността. Посочените от Бандура инструменти за повишаване на самоефективността се използват в армията и в момента, което прави теорията му приложима във войскова среда.

В съвременната възрастово нехомогенна работна среда, теорията за поколенческите различия придобива изключителна актуалност. Предизвикателствата пред които са изправени съвременните ръководители във всяка среда им налагат необходимостта да познават характерните особености и потребности на служителите от различните поколения. Познаването и прилагането на тези знания ще способства за привличане и задържане на квалифицирана работна сила и ще създаде работна атмосфера, която да наಸърчава и мотивира.

ternational Scientific Journal: Security & Future, Vol. 4 (2020), Issue 1, pp. 10 – 13, Publisher: SCIENTIFIC TECHNICAL UNION OF MECHANICAL ENGINEERING INDUSTRY-4.0, 2020, ISSN: (PRINT) 2535-0668 ISSN: (ONLINE) 2535-082X, Pages: 4.

The article discusses some of the process motivational theories of Locke, Galbraith, Bandura and Lancaster and studies their applicability in a military organisation. The analysis of the theories shows that each of them has similarities with the others, but also its own characteristics.

Locke's theory provides the basis for modern work motivation and emphasises the challenges of the workplace by setting clear and measurable goals. This makes it applicable in an army environment, stimulating creative thinking and initiative, which lead to the satisfaction of subordinates with the achieved goals.

Galbraith presents a relatively more modern, but also more private pragmatic approach to the consideration of work motivation. He examines the system of four motives in the work environment and deduces the relationship between them, differentiating the motivating impact of each depending on the position. This makes the theory applicable to some extent in military conditions, giving guidelines for building an effective system of incentives that helps to increase the overall motivation of service members.

Bandura's social-cognitive theory considers human behaviour, personal characteristics and the environment as interrelated determinants that form motivation. A key point in the theory is the self-regulation of motivation, carried out mainly through the perception of self-efficacy. Bandura's tools for increasing self-efficacy are still being used in the military, making his theory applicable in a military environment.

In today's age-inhomogeneous work environment, the theory of generational differences is becoming extremely relevant. The challenges that modern managers face in any environment impose on them the need to know the characteristics and needs of employees of different generations. Knowing and applying this knowledge will help to attract and retain a skilled workforce and create a work atmosphere that is encouraging and motivating.

2.17. Григоров, Г., Модели и подходи за мотивиране, привличане и задържане на военнослужещи в Британската армия, Международно научно списание: Security & Future, изд. 4 (2020), том 1, с. 27-30, Издателство: Научно-технически съюз по машиностроение "INDUSTRY 4.0", 2020, ISSN: (PRINT) 2535-0668 ISSN: (ONLINE) 2535-082X, Страници: 4

Докладът изследва различни модели и подходи за мотивиране и привличане на персонал в Британската армия. Анализирани са положителните и отрицателните подходи за мотивация на военнослужещи, като са изведени най-атрактивните сред тях. Получените резултати могат да бъдат използвани при разработването на интегрирана стратегия за мотивиране на военнослужещите в Българските въоръжени сили.

разработването на интегрирана стратегия за мотивиране на военнослужещите в Българските въоръжени сили.

Разгледаният модел за мотивация в Британската армия разкрива много проблеми, както посочва добри решения за някои от тях. Изводите, които могат да се направят са, че лесни решения не съществуват, а зад всяко едно от тях се крият както преимущества така и недостатъци. Въпреки, че Великобритания разполага с големи ресурси за отбрана, то анализът сочи, че те не са достатъчни за поддържане на добро заплащане на военнослужещите съпоставимо със стандарта на страната. Не е трудно да се установи връзката „възнаграждение – напускане“. Служещите е нужно да бъдат възнаграждавани за служба на страната си, защото когато смятат, че могат да печелят повече другаде и да имат по-добро качество на живот, е трудно да бъдат убедени да останат. Патриотизът е важно, но не достатъчно условие за доживотно упражняване на една професия, а службата в професионалната армия е професия. Тя трябва да задоволява всички човешки потребности, както всяка друга професия с цел да бъде атрактивна и желана.

2.17. Grigorov, G., Models and Approaches for Motivation, Recruitment and Retention of Military Personnel in the British Armed Forces, International Scientific Journal: Security & Future, Vol. 4 (2020), Issue 1, pp. 27 – 30, Publisher: SCIENTIFIC TECHNICAL UNION OF MECHANICAL ENGINEERING INDUSTRY-4.0, 2020, ISSN: (PRINT) 2535-0668 ISSN: (ONLINE) 2535-082X, Pages: 4

The report examines different models and approaches for motivating and attracting personnel to the British Armed Forces. Positive and negative approaches for motivating service members are analysed and the most attractive among them are specified. The results obtained could be used in the development of an integrated strategy to motivate service members in the Bulgarian Armed Forces.

The considered model of motivation in the British Armed Forces reveals many problems, as well as good solutions for some of them. The conclusions that can be drawn are that easy solutions do not exist, and behind each of them there are both advantages and disadvantages. Although Great Britain has large defence resources, the analysis shows that they are not sufficient to maintain good military pay comparable to the country's standard. It is not difficult to establish the relationship between pay and leaving. Service members need to be rewarded for the service to their country, because when they think they can earn more elsewhere and have a better quality of life, it is difficult to persuade them to stay. Patriotism is an important but not a sufficient condition for lifelong practice of a profession, and service in the professional army is a profession. It must satisfy all human needs, like any other profession, in order to be attractive and desirable.

2.18. Григоров, Г., „Влияние на реформите във въоръжените сили на Република България върху мотивацията на военнослужещите“, Сборник доклади от Годишна университетска научна конференция 28-29 май 2020,

Докладът разглежда структурните реформи във въоръжените сили на Република България, обвързвайки ги с мотивацията за военна служба. Целта на доклада е да се анализира влиянието на реформите в армията върху процесите на приемане, задържане и мотивиране на военнослужещите. Резултатите от направеният анализ ще бъдат използвани за разработване на мотивационни модели за военнослужещи и привличане и задържане на квалифициран персонал.

Описаните организационни промени извършват преглед на малка, но съществена част от реформите в армията през последните 30 г. с влияние върху мотивацията на военнослужещите. Анализът на разгледаните реформи сочи, че повечето от тях се провеждат с идеята за подобряване на състоянието на военнослужещите и въоръжените сили, но всъщност ефектът е в обратна посока. Идеята на промените е да се създаде по-малка, маневрена и боеспособна модернизирана армия с високо мотивиран състав. В крайна сметка извършените реформи превръщат армията единствено в малка. Липсата на адекватен анализ и честа промяна на политическа воля, довежда до забавяне на модернизацията на въоръжените сили, увеличаване на некомплекта и слаба мотивация на личния състав.

2.18. Grigorov, G., Influence of the Reforms in the Armed Forces of the Republic of Bulgaria on the Motivation of Service Members, Proceedings of the Annual University Scientific Conference May 28 – 29, 2020, pp. 1410 – 1422, Publishing Complex of Vasil Levski National Military University, 2020, ISSN 2367-748, Pages: 13.

The report examines the structural reforms in the Bulgarian Armed Forces and connects them to the motivation for military service. The purpose of this paper is to analyse the impact of reforms in the military on the recruitment, retention and motivation of military personnel. The results of the analysis will be used to develop motivational models for military personnel and to attract and retain qualified personnel.

The described organisational changes review a small but significant part of the reforms in the military in the last 30 years with an impact on the motivation of service members. The analysis of the considered reforms shows that most of them are carried out with the idea of improving the condition of the military personnel and the armed forces, but in fact the effect is the opposite. The idea of the changes is to create a smaller, manoeuvrable and combat-ready modernised army with a highly motivated staff. In the end, the reforms made the army only small. The lack of adequate analysis and the frequent change of political will lead to a delay in the modernisation of the armed forces, an increase in the shortage and low motivation of the personnel.

2.19. Григоров, Г., „Модели и подходи за привличане и задържане на военнослужещи в Белгийската армия“, Сборник доклади от Годишна университетска научна конференция 28-29 май 2020, с. 1423-1434,

2.19. Григоров, Г., „Модели и подходи за привличане и задържане на военнослужещи в Белгийската армия“, Сборник доклади от Годишна университетска научна конференция 28-29 май 2020, с. 1423-1434, Издателски комплекс на НВУ „Васил Левски“, 2020, ISSN 2367-748, Страници:12.

В докладът се разглеждат моделите и подходите за привличане, задържане и мотивиране на военнослужещи в Белгийската армия, продиктувани от дефицита на персонал. Резултатите ще способства за идентифициране на добри практики с цел използването им за привличане на военнослужещи в Българската армия и повишаване на тяхната мотивация.

Анализът на мотивационните модели в Белгийските въоръжени сили представя нови и интересни подходи за приемане и задържане на персонал. Военнослужещите са мотивирани чрез атрактивни договори, бонуси, повишаване на възнаграждението, очакванията за служба и др. Както се забелязва всеки от подходите дава различни резултати, поради това е нужно анализиране на силните и слабите страни на всеки един, с цел използване на най-ефективните за разработване на всеобхватен модел за привличане и задържане на военнослужещи във въоръжените сили на Република България.

Предвид постоянно променящите се тенденции на трудовия пазар е нужен постоянен преглед и усъвършенстване на политиката и мерките, касаещи човешкия ресурс в армията. Това ще способства за покриване на нарастващите изисквания на кандидатите за работа и ще подобри атрактивността на военна-та професия.

2.19. Grigorov, G., Models and Approaches for Attracting and Retaining Service Members in the Belgian Armed Forces, Proceedings of the Annual University Scientific Conference May 28 – 29, 2020, pp. 1423 – 1434, Publishing House of Vasil Levski National Military University, 2020, ISSN 2367-748, Pages: 12.

The paper discusses the models and approaches to recruiting, retaining and motivating Belgian Armed Forces service members imposed by staff shortages. The results will help to identify good practices in order to use them to attract service members in the Bulgarian Armed Forces and to increase their motivation.

The analysis of motivational models in the Belgian Armed Forces presents new and interesting approaches to recruiting and retaining personnel. Service members are motivated by attractive contracts, bonuses, salary increase, expectations for service, etc. Obviously, each of the approaches gives different results; therefore, it is necessary to analyse the strengths and weaknesses of each in order to use the most effective ones to develop a comprehensive model for attracting and retaining service members in the Bulgarian Armed Forces.

Given the ever-changing trends in the labour market, there is a need for constant review and improvement of policies and measures concerning human resources in the military. This will help meet the growing demands of job applicants and improve the attractiveness of the military profession.

**университетска научна конференция 28-29 май 2020, с. 1435-1447,
Издателски комплекс на НВУ „Васил Левски”, 2020, ISSN 2367-748,
Страници: 13.**

В докладът се разглеждат моделите и подходите за привличане, задържане и мотивиране на военнослужещи в Канадската армия, продиктувани от дефицита на персонал.

Направеният анализ на моделът за приемане и задържане в Канадските въоръжени сили сочи използване на разнообразни и интересни подходи. Всеки от тях е приложим в конкретните условия и води до определени последствия. Нужно е обаче да се отбележи, че периодично идентифицираните проблеми са в следствие от минимизирането им за определено от време, което води до тяхното усложняване и нарастване. Това налага извода, че набирането и задържането на персонал не е еднократен акт, а постоянен процес на събиране, анализиране и оценка на информация и набелязване на коригиращи действия за усъвършенстване на процеса. Нужно е отчитане на нуждите и изискванията за всяка една категория военнослужещи (войници, сержанти и офицери), както и конкретиките за всяка длъжност с цел приемане на адекватни подходи за мотивиране на военнослужещите. Те целят увеличаване на възможности за привличане на потенциалните кандидати и поддържане на нужният комплект от обучен и подготвен личен състав в армията, повишаване на цялостната мотивация и изпълнение на служебните задължения.

2.20. Grigorov, G., Models and Approaches for Attracting and Retaining Service Members in the Canadian Armed Forces, Proceedings of the Annual University Scientific Conference May 28 – 29, 2020, pp. 1435 – 1447, Publishing Complex of Vasil Levski National Military University, 2020, ISSN 2367-748, Pages: 13.

The report examines the models and approaches to recruiting, retaining and motivating Canadian Armed Forces service members imposed by staff shortages.

The analysis of the model for admission and detention in the Canadian Armed Forces shows the use of diverse and interesting approaches. Each of them is applicable in specific conditions and leads to certain consequences. However, it should be noted that the periodically identified problems are a consequence of their minimisation for a certain period of time, which leads to their complication and increase afterwards. This leads to the conclusion that the recruitment and retention of staff is not a one-time act but a constant process of collecting, analysing and evaluating information and identifying corrective actions to improve the process. It is necessary to take into account the needs and requirements for each category of service members (soldiers, sergeants and officers), as well as the specifics of each position in order to take adequate approaches to motivate military personnel. They aim to increase the opportunities to attract potential candidates and maintain the necessary set of trained and prepared personnel in the military, as well as increase overall motivation and performance of job-related duties.

of trained and prepared personnel in the military, as well as increase overall motivation and performance of job-related duties.

2.21. Григоров, Г., Мотивация за избор и практикуване на военната професия, 26-та Международна конференция на „Организация основана на знанието” 2020, том: 2, с. 162 – 169, Издателство: Академия на Сухопътни войски „Николае Балесеску”, Сибиу, Румъния, 2020, ISSN: 1843-682X, ISBN 978-973-153-392-6, Страници: 8.

Нарастващият недостиг на персонал в световен мащаб изправя въоръжените сили пред предизвикателствата за набиране и задържане на квалифициран персонал. Докладът разглежда структурата на мотивацията за избор и упражняване на военната професия. Въз основа на резултатите от проучването на военната мотивация в международната среда и сравнителен анализ с предишните изследвания се извеждат основните мотиви за присъединяване и служба във въоръжените сили. Резултатите от проучването могат да бъдат използвани за подобряване на имиджа на военната професия и за задържане на квалифициран персонал.

Обобщените и анализирани резултати от проведеното изследване показват, че военната мотивация представлява сложна система от различни взаимосвързани фактори. При търсенето и избора на професия основна роля играят външните (хигиенните) фактори, докато при задържането на една работа – вътрешните (удовлетворителните). Поради тази причина е нужно постоянно анализиране на всички фактори, разглеждането им обща система, и използването им балансирано с цел приемане и задържане на квалифициран персонал и решаване на проблема с мотивацията за упражняване на военната професия.

Тенденцията за привличане на мотивиран персонал е тревожна и въпреки усилията на управляващите свободните места в армията се увеличават вместо да намаляват. Поради тази причина е необходимо да се разработи всестранна ресурсно осигурена стратегия, включваща всички изведени основни фактори за привличане и задържане на най-важният ресурс в армията – персонала.

2.21. Grigorov, G., Motivation for Choosing and Practicing the Military Profession, The 26th International Conference The Knowledge-Based Organization 2020, conference proceedings: 2 , pp. 162 – 169, Nicolae Balcescu Land Forces Academy, Sibiu, Romania, 2020, ISSN: 1843-682X, ISBN 978-973-153-392-6, Pages: 8.

The growing shortage of staff globally confronts the armed forces with the challenge of recruiting and retaining skilled personnel. The article examines the structure of motivation for choosing and pursuing the military profession. On the basis of the results of the study of military motivation in the international environment and a comparative analysis with previous research, the main motives for join-

enic) factors play a major role in the search and selection of a profession, while internal (satisfactory) factors play a key role in retaining a job. For this reason, it is necessary to constantly analyse all the factors, examine them as a common system, and use them in a balanced manner in order to receive and retain qualified personnel and solve the problem of motivation for pursuing the military profession.

The tendency to attract motivated personnel is alarming, and despite the efforts of the authorities, vacancies in the army are increasing instead of decreasing. For this reason, it is necessary to develop a comprehensive resource-based strategy that includes all the identified main factors to attract and retain the most important resource in the military – personnel.

2.22. Григоров, Г., Еволюция на понятието мотивация, 26-та Международна конференция на „Организация основана на знанието” 2020, том: 2, с. 170 – 175, Издателство: Академия на Сухопътни войски „Николае Балеску”, Сибиу, Румъния, 2020, ISSN: 1843-682X, ISBN 978-973-153-392-6, Страници: 6.

Този доклад разглежда еволюцията и същността на понятието „мотивация“. В него се извършва теоретичен анализ на определенията за мотивация и се опитва да даде научно определение на феномена „мотивация за практикуване на военната професия“. Резултатите от анализа ще дадат възможност на командирите да разберат по-ясно военната мотивация, с цел ефективно управление на техните подчинени.

Мотивацията възниква още от дълбока древност и съпътства неизменно човешката еволюция. Докато в миналото лидерските решения са зависели от минимален брой променливи, то днес техният брой е голям, а естеството им различно.

Постепенната появя на все повече фактори, влияещи върху глобалната сигурност поражда нуждата от вземането предвид на всеки един от тях и търсене на решения на множество проблеми. В този процес ролята на човешкият фактор придобива все по-голяма значимост, което поставя въпроса за неговото адекватно управление и мотивиране.

2.22. Grigorov, G., Evolution and Nature of the Concept of Motivation, The 26th International Conference The Knowledge-Based Organization 2020, Conference proceedings 2, pp. 170 – 175, Nicolae Balcescu Land Forces Academy, Sibiu, Romania, 2020, ISSN: 1843-682X, ISBN 978-973-153-392-6, Pages: 6.

This report examines the evolution and nature of the concept of motivation. It performs a theoretical analysis of the definitions of motivation and attempts to give a scientific definition of the phenomenon of motivation for practising the military profession. The results of the analysis will enable commanders to understand more clearly military motivation in order to effectively manage their subordinates.

a scientific definition of the phenomenon of motivation for practising the military profession. The results of the analysis will enable commanders to understand more clearly military motivation in order to effectively manage their subordinates.

Motivation emerged in ancient times and has always accompanied human evolution. Whereas in the past leadership decisions depended on a minimal number of variables, today their number is large, and their nature is different.

The gradual emergence of more and more factors affecting global security raises the need to consider each of them and to seek solutions to multiple problems. In this process, the role of the human factor is becoming increasingly important, which raises the question of its adequate management and motivation.

11.09.2020 г.

гр. Велико Търново
Veliko Tarnovo

Разработил:

Author:

подп. д-р инж.
Lt. Col. Eng. PhD

Григор Григоров/
/Grigor Grigorov/